

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 339/21	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1		
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA			
1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji			
wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 8 października 2021 r., sygn. akt III Ko 817/19			
1.2. Podmiot wnoszący apelację			
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# oskarżyciel posiłkowy			
# oskarżyciel prywatny			
# obrońca			

# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# inny – pełnomocnik wnioskodawcy			
1.3. Granice zaskarżenia			
1.1.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.1.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu		

	przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art.438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	

#	art. 439 k.p.k.			
#	brak zarzutów			
1.4. Wnioski				
#	uchylenie	#	zmiana	
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy				
1.5. Ustalenie faktów				
1.1.3. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.				
1.1.4. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				
1.6. Ocena dowodów				

1.1.5. Dowody będące podstawą ustalenia faktów			
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu	
1.1.6. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)			
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków			
Lp.	Zarzut		
3.1.	Pełnomocnik wnioskodawców A. K. (1), K. K. (1) i M. K. zaskarżył powyższy wyrok w całości i na podstawie art. 438 pkt 1a k.p.k. zarzucił: „1) naruszenie prawa materialnego art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny # zasadny # częściowo zasadny # niezasadny # zasadny	

<p>r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz. U. z 2016 r., poz. 2099) – zwana dalej „ustawa lutowa” poprzez jego niezastosowanie i błędne przyjęcie, iż brak jest warunków, o których mowa w ww. przepisie odnośnie żądania wniosku o zadośćuczynienie i odszkodowanie oraz w konsekwencji oddalenie żądania wnioskodawców w całości, gdyż zdaniem Sądu I instancji wykluczone jest zastosowanie w sprawie z uwagi na brak realizacji przesłanki wcześniejszego uznania za nieważne orzeczenia wskutek wydania lub wykonania którego wynika krzywda i zdaniem Sądu podstawą roszczenia mogłoby być jedynie unieważnienie orzeczenia Kolegium z 3.11.1987 r., które zostało utrzymane w mocy przez Kolegium odwoławcze z dnia 29.12.1987 r., a ponadto orzeczenie Kolegium ds.</p>	<p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p> <p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
--	--

Wykroczeń z dnia przy Prezydencie Miasta Szczecina z dnia 22.08.1987 r., sygn. akt 22.08.1987 r. sygn. akt 8422/87 w niniejszej sprawie dotyczy nie A. K. (2), a J. K. – pomimo, iż spełnione zostały przesłanki do uwzględnienia tego wniosku, a wnioskodawcy dochodzą przedmiotowym wnioskiem zadośćuczynienia za krzywdę i szkodę A. K. (2) i spełnione zostały warunki roszczeń wnioskodawców prawidłowo wskazane w ww. podstawie prawnej, tj. zachodzi w sprawie merytoryczna tożsamość wszystkich orzeczeń wydanych przez Kolegia ds. Wykroczeń wobec represjonowanego w 1987 r. oraz tożsamość wymierzonych nimi kar, co uprawnia do twierdzenia, że unieważnienie orzeczenia, które zostało wydane jako pierwsze w sprawie dotyczącej A. K. (2) (zgodnie z postanowieniem z dnia 9.10.2019 r., sygn. akt III Ko 508/19) jest

wystarczające do dochodzenia przez wnioskodawców roszczeń objętych wnioskiem,

2) obrazę przepisów prawa materialnego tj. art. 8 ust. 1 ustawy lutowej w zw. z art. 448 k.c. poprzez ich błędną wykładnię i nieuwzględnienie okoliczności, które miały wpływ na wymiar krzywdy A. K. (2), a w konsekwencji na brak zasądzenia stosownego zadośćuczynienia,

3) obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 8 ust. 1 ustawy lutowej poprzez niezasadne uznanie, że nie znajduje on zastosowania w niniejszej sprawie i niezastosowanie w ustalonym przez Sąd stanie faktycznym.”

Ponadto, na podstawie art. 438 pkt 2 k.p.k., zarzucił:

1) obrazę art. 7 k.p.k. - polegającą na dowolnej ocenie dowodów i wyciągnięciu z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wniosków sprzecznych z zasadami logicznego rozumowania, doświadczenia

życiowego i
wskazaniami
wiedzy, a w
konsekwencji
pośrednie przyjęcie,
ze przedmiotowe
skazanie A. K.
(2) nie stanowiło
represji za działania
niepodległościowe w
sytuacji gdy
orzeczenie z dnia
22.08.1987 r. zostało
uchylone, tj.
zdaniem Sądu ww.
orzeczenie z dnia
22.08.1987 r. nie
stanowiło formalnie
ani faktycznie
podstawy
wykonania na nim
kar, a co za tym idzie
nie może stanowić
orzeczenia będącego
źródłem krzywdy i
szkody w oparciu
o postanowienie
Sądu Okręgowego
w Szczecinie z
dnia 9.10.2019 r.,
sygn. Ko 508/19, w
sytuacji gdy takie
ustalenie Sądu jest
zupełnie
pozbawione
podstaw i stanowi
wyłącznie
nieuzasadnione
przypuszczenie o
braku intencji Sądu
w sprawie o
unieważnienie
przedmiotowego
orzeczenia wobec
represjonowanego,
które może stanowić
podstawę wiążących
rozstrzygnięć o
odpowiedzialności
odszkodowawczej, a

tym samym w
konsekwencji
bezpodstawny jest
w niniejszej sprawie
brak przyjęcia za
prawdziwe
wszystkich
twierdzeń
wnioskodawców
dotyczących
działalności
niepodległościowej
A. K. (2)

- poprzez
nieprawidłowe
uznanie za
nieuzasadnione
„przypuszczenia” w
zakresie
przedmiotowej
podstawy prawnej
w sprawie, podczas
gdy Sąd ograniczył
się w ramach
działalności
represjonowanego
jedynie do polemiki
dotyczącej
interpretacji
przepisów prawa
oraz prawomocnych
orzeczeń wydanych
wobec
pokrzywdzonego
(pod kątem ich
merytorycznej
tożsamości), w
sytuacji, gdy ww.
nie powinno być
interpretowane
zawężająco.

2) art. 558 k.p.k.
w zw. z art.
322 k.p.c. poprzez
ich niezastosowanie
w sytuacji, gdy z
ustaleń faktycznych
dokonanych przez

	<p>Sąd I instancji wynika, że represjonowany za skutek wydania ww. orzeczenia Kolegium do Spraw Wykroczeń doznał szkody w wysokości wskazanej w złożonym w sprawie wniosku, a ponadto wnioskodawcy wykazali podstawy do zasądzenia pełnej kwoty odszkodowania”.</p> <p>Jednocześnie z ostrożności procesowej, zarzucił: „błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na jego treść polegający na bezzasadnym oddaleniu wniosku o odszkodowanie, pomimo, iż z całokształtu materiału dowodowego wynika, że w związku z wydaniem przedmiotowego orzeczenia z dnia 22.08.1987 r. dotknęły pokrzywdzonego represje ze strony ówczesnych władz”.</p>		
Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny			

Apelacja pełnomocnika wnioskodawców okazała się trafna co najmniej w takim zakresie, w jakim domagała się uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Autor apelacji generalnie zasadnie wykazał, że Sąd Okręgowy orzekając o oddaleniu (w całości) wniosku A. K. (1), K. K. (1) i M. K. o odszkodowanie i zadośćuczynienie za doznaną przez A. K. (2) krzywdę i szkodę w związku z ukaraniem go orzeczeniem byłego Kolegium ds. Wykroczeń przy Prezydencie Miasta Szczecina, dokonał dowolnej oceny materiału dowodowego i nie tylko nie dostrzegł, że A. K. (2) był ofiarą represji ze strony ówczesnej władzy, ale i w sposób nieuprawniony podważył zasadność prawomocnego orzeczenia o stwierdzeniu nieważności orzeczenia byłego Kolegium

(postanowienia Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 9 października 2019 r., sygn. Ko 508/19), a przy tym w ogóle nie odniósł się do twierdzeń wnioskodawców wskazujących na działalność niepodległościową prowadzoną przez A. K. (2) i stąd - wobec tak nierzetelnego procedowania i nie rozpoznania istoty rzeczy - zachodzi potrzeba wydania orzeczenia kasatoryjnego z przekazaniem sprawy Sądowi I instancji celem powtórzenia przewodu sądowego w całości.

Rację ma skarżący, że rzeczywiście Sąd I instancji, w realiach niniejszej sprawy o odszkodowanie i zadośćuczynienie, de facto poprzestał na poczynieniu wskazań, że „(...) przepis art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, statuuje przesłankę formalną

w postaci
wcześniejszego
stwierdzenia
nieważności
orzeczenia, od
którego
ustawodawca
uzależnia
uprawnienie do
dochodzenia
odszkodowania za
poniesioną szkodę
i zadośćuczynienia
za doznaną krzywdę,
wynikłe z wydania
lub wykonania
orzeczenia. Dla
stwierdzenia
odpowiedzialności
odszkodowawczej
Skarbu Państwa
konieczne jest
uprzednie uzyskanie
prawomocnego
postanowienia sądu,
stwierdzającego
nieważność
konkretnego
orzeczenia, a
ponadto związek
przyczynowy
pomiędzy wydaniem
lub wykonaniem
takiego orzeczenia a
powstała po stronie
uprawnionego
szkoda lub
krzywdą”. Zdaniem
Sądu I instancji,
w toku rozprawy
prokurator „słusznie
wskazał”, że „(...)”
postanowienia Sądu
Okręgowego w
Szczecinie z dnia 9
października 2019 r.,
sygn. III Ko 508/19,
nie można uznać
w niniejszej sprawie
za takie wcześniejsze

orzeczenie.

Przywołanym postanowieniem Sąd Okręgowy w Szczecinie stwierdził bowiem nieważność orzeczenia byłego Kolegium do spraw Wykroczeń przy Prezydencie Miasta Szczecina z dnia 22 sierpnia 1987 r., sygn. 8422/87, wymierzającego A. K. (2) karę grzywny w wysokości 50.000 zł oraz przepadek rzeczy, stanowiących przedmiot wykroczenia”. Sąd i instancji wskazał również, iż „(...) w realiach niniejszej sprawy ustalono jednak, że wydane wobec A. K. (2) orzeczenie Kolegium ds. Wykroczeń przy Prezydencie Miasta Szczecina z dnia 22 sierpnia 1987 r. zostało następnie uchylone przez kolegium Odwoławcze, a sprawa przekazana do ponownego rozpoznania. Szkoda i krzywda, których na prawienia dochodzą wnioskodawcy zostały więc wyrządzone A. K. (2) w wyniku wydania i wykonania orzeczenia Kolegium ds. Wykroczeń przy Prezydencie Miasta Szczecina z 3

listopada 1987 r.,
utrzymanego w
mocy orzeczeniem
Kolegium
Odwoławczego przy
Wojewodzie
Szczecińskim z dnia
29 grudnia 1987
r.” Nadto, zdaniem
Sądu I instancji
orzeczenie byłego
Kolegium ds.
Wykroczeń przy
Prezydencie Miasta
Szczecina z dnia
22 sierpnia 1987
r., sygn. 8422/87,
dotyczy nie A. K. (2),
a J. K.. Mając na
względzie powyższe
okoliczności, Sąd I
instancji przyjął, że
brak jest w niniejszej
sprawie podstaw do
przyznania
odszkodowania, ze
względu na brak
realizacji przesłanki
wcześniejszego
uznania za nieważne
orzeczenia wskutek
wydania lub
wykonania którego
powstała szkoda
lub krzywda” (s.
6-7 uzasadnienia
wyroku SO). W
przekonaniu sądu
ad quem
przedstawione przez
Sądu I instancji
stanowisko było
jednak nietrafne.

Zważywszy na
charakter ustaleń
Sądu I instancji,
tudzież ocen
poczynionych w
pisemnych

motywach
zaskarżonego
wyroku, celowe jest
przypomnienie w
ogólnej formule
odpowiednich
zagadnień
materialnych i
procesowych.
Przede wszystkim
przypomnieć
wypada, iż ustawa
z dnia 23 lutego
1991 r. o uznaniu za
nieważne orzeczeń
wydanych wobec
osób
represjonowanych
za działalność na
rzecz niepodległego
bytu Państwa
Polskiego
(Dz.U.2021.1693 t.j.,
zwana dalej „ustawą
lutową”), przewiduje
dwa odrębne,
zasadniczo
odmienne
postępowania, a
mianowicie:
postępowanie o
stwierdzenie
nieważności
orzeczenia oraz
postępowanie o
odszkodowanie i
zadośćuczynienie,
zaś podstawowe
różnice dotyczą
przedmiotów i ról
procesowych ich
uczestników.
Przedmiotem
postępowania o
stwierdzenie
nieważności
orzeczenia jest
kwestia istnienia -
określonych w art.
1 ust. 1 i 2 tej

ustawy - podstaw
do stwierdzenia
nieważności
prawomocnego
orzeczenia
skazującego albo
umarzającego
postępowanie z
innych powodów,
niż te, o których
mowa w art. 17 § 1
pkt 1-2 k.p.k. Chodzi
zatem o szczególne
postępowanie
sądowe toczące się
po
uprawomocnieniu
się orzeczenia. Fakt,
że postępowanie
rehabilitacyjne służy
nie tylko
unicestwieniu bytu
prawnego orzeczeń
stanowiących
przejaw represji, ale
również
skorygowaniu
nieprawidłowej
merytorycznie
decyzji, przesądza
o charakterze tego
postępowania. Jest
ono funkcjonalnie
zbieżne z
postępowaniami
wszczętymi w
ramach
nadzwyczajnych
środków
zaskarżenia, tj. w
trybie kasacji, jak i
wznowienia
postępowania. Bez
wątpienia służy
ono korygowaniu
(„stwierdzeniu
nieważności”)
prawomocnych
orzeczeń. Złożenie
wniosku o

stwierdzenie nieważności orzeczenia prowadzi zatem - podobnie, jak złożenie wniosku o wznowienie postępowania na korzyść oskarżonego - do uruchomienia postępowania w celu rozstrzygnięcia kwestii, czy istnieje przewidziana w ustawie podstawa do unicestwienia prawomocnego orzeczenia skazującego albo - wyjątkowo - umarzającego postępowanie.

Wniosek o stwierdzenie nieważności orzeczenia, złożony w postępowaniu rehabilitacyjnym jest zatem trzecim - obok kasacji i wznowienia postępowania - nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia czynności procesowych (vide: uchwała [7] SN z 16.09.1992 r., I KZP 22/92, OSNKW 1992/11-12/77; W. Daszkiewicz [w:] W. Daszkiewicz, T. Nowak, S. Stachowiak, Proces karny. Część szczególna, Poznań 1996, s. 135).

Postępowanie mające na celu unicestwienie

represjonujących
orzeczeń jest
uruchamiane
wyłącznie pod
warunkiem złożenia
odpowiedniego
wniosku przez
uprawniony
podmiot. Zgodnie
z art. 3 ust.
1 ustawy lutowej,
prawo do złożenia
takiego wniosku
posiadają Rzecznik
Praw
Obywatelskich,
Minister
Sprawiedliwości,
prokurator, osoba
represjonowana,
osoba uprawniona
do składania na
jej korzyść środków
odwoławczych, a
w razie śmierci,
nieobecności w kraju
lub choroby
psychicznej osoby
represjonowanej,
także jej krewny
w linii prostej,
przysposabiający lub
przysposobiony,
rodzeństwo oraz
małżonek, jak
również organizacja
zrzeszająca osoby
represjonowane za
działalność na rzecz
niepodległego bytu
Państwa Polskiego.
Porównanie sposobu
wszczęcia
postępowania
rehabilitacyjnego, ze
sposobami
wdrożenia
postępowania w
przedmiocie
stwierdzenia

nieważności i
postępowań
toczących się w
ramach
nadzwyczajnych
środków zaskarżenia
także przekonuje do
jego umiejscowienia
w tej ostatniej
grupie.
Pozostawiając
inicjatywę
uruchomienia
postępowania
rehabilitacyjnego w
ww. gestii
podmiotów,
wyraźnie nawiązano
do konstrukcji
nadzwyczajnych
środków
zaskarżenia. Fakt,
że postępowanie
rehabilitacyjne służy
wycelowaniu
orzeczeń, które w
przeszłości uzyskały
cechę
prawomocności i
są merytorycznie
nieprawidłowe
powoduje, iż
wniosek
uprawnionych do
jego uruchomienia
podmiotów, należy
traktować jako
skargę etapową,
warunkującą
przejdzie do
kolejnego etapu
procesu, w ramach
którego wydano
represjonujące
orzeczenie (zob.
T. Grzegorzcyk, J.
Tylman, Polskie
postępowanie karne,
W-wa 1999, s.
793; T. Grzegorzcyk:

Kodeks
postępowania
karnego.
Komentarz, Kraków
1998 r., s.
1007; postanowienie
SA w Warszawie
z 27.07.2001 r.,
II AKz 526/01,
OSA 2002/1/2).
Przypomnieć należy,
że obowiązująca
w postępowaniu
karnym zasada
skargowości
oznacza, że
wszczęcie
postępowania
sądowego następuje
na żądanie
uprawnionego
podmiotu, przy
czym roszczenie
to określa granice
procesu, zaś sąd z
zasady nie może
wykraczać poza te
ramy, chyba że
ustawa wyjątkowo
na to zezwala.
Podobnie, zgodnie z
art. 3 ust. 1 ustawy
lutowej, złożenie
wniosku inicjuje
postępowanie
sądowe dotyczące
stwierdzenia
nieważności
orzeczenia, a jego
treść określa
granice tego
postępowania.
Powyższe oznacza,
że sąd, procedując
na podstawie ustawy
lutowej, bada
przesłanki
stwierdzenia
nieważności
konkretnego

orzeczenia,
wskazanego we
wniosku inicjującym
postępowanie
rehabilitacyjne (zob.
I. Tuleya, Ustawa
o uznaniu za
nieważne orzeczeń
wydanych wobec
osób
represjonowanych
za działalność na
rzecz niepodległego
bytu Państwa
Polskiego.
Komentarz
praktyczny, Poznań
2012, s. 81-82).
Osoba
represjonowana
występuje w
postępowaniu o
stwierdzenie
nieważności
orzeczenia w roli
„oskarżonego”, przy
czym chodzi o
„oskarżonego”
w tym znaczeniu, w
jakim używają tego
określenia przepisy
o kasacji (dawniej
rewizji
nadzwyczajnej) i
wznowieniu
postępowania. O
procesowym statusie
osoby
represjonowanej w
postępowaniu o
stwierdzenie
nieważności
orzeczenia decyduje
bowiem sam fakt
istnienia
prawomocnego
orzeczenia
skazującego tę osobę
albo umarzającego
wobec niej

postępowanie. W postępowaniu tym chodzi przecież o korekturę orzeczenia dotyczącego tej osoby, a więc tak, jak w trybie kasacji (dawniej rewizji nadzwyczajnej) lub wznowienia postępowania, jest ona nadal „stroną bierną”. Jak już wskazano powyżej, z reguły postępowanie to toczy się na wniosek osoby represjonowanej (jeśli żyje). Nie ma to jednak żadnego znaczenia dla określenia roli procesowej tej osoby. Wyznacza ją bowiem istnienie prawomocnego orzeczenia. Status procesowy tej osoby należy ujmować w sposób jednolity, nie może on bowiem zależeć od tego, czy wniosek o stwierdzenie nieważności orzeczenia złożyła osoba represjonowana, czy też uczynił to inny uprawniony podmiot. Natomiast w przypadku stwierdzenia nieważności orzeczenia co do osoby, której to orzeczenie dotyczy, będzie ona mogła natomiast wystąpić

w roli „strony czynnej” (w postępowaniu o odszkodowanie i zadośćuczynienie). O ile zatem w postępowaniu o stwierdzenie nieważności orzeczenia osoba represjonowana (bądź jej następcy prawni) jest zawsze „stroną bierną”, o tyle w postępowaniu o odszkodowanie i zadośćuczynienie osoba represjonowana jest bez wątpienia „stroną czynną” (zob. uchwała [7] SN z 16.09.1992 r., I KZP 22/92, OSNKW 1992/11-12/77).

Formuła, iż kontrola dokonywana w ramach postępowania rehabilitacyjnego obejmuje decyzje posiadające cechy, o których mowa w art. 1 ust. 1 i 2 ustawy lutowej jest dla określenia instytucji nieważności orzeczeń represjonujących, tyleż oczywista, co niewystarczająca. Obejmuje one zatem decyzje ostatecznie rozstrzygające sprawę osoby represjonowanej nie zaś orzeczenia, które utraciły moc prawną

w wyniku ich uchyleń (np. w wyroku zapadłym w instancji odwoławczej, czy orzeczeniu podjętym na skutek nadzwyczajnych środków zaskarżenia). Tezę, iż orzeczenia, które utraciły moc prawną na skutek decyzji wydanej w instancji lub w trybie nadzwyczajnych środków zaskarżenia wspiera też inny argument. Nie ulega wątpliwości, iż możliwość stwierdzenia nieważności represjonującego orzeczenia uzależniona jest od istnienia decyzji posiadającej cechy stanowiące przyczynę nieważności w rozumieniu art. 1 ust. 1 i 2 ustawy lutowej w momencie wejścia w życie tego aktu prawnego. Specyfika instytucji nieważności uregulowanej w ustawie lutowej polega na konieczności oddzielenia momentu, w którym orzeczenie uzyskało cechy będące przyczyną nieważności (data wydania orzeczenia) i momentu, w

którym tego rodzaju uchybienia z mocą wsteczną nadały obarczonym nimi decyzjom cechę nieważności (data wejścia w życie ustawy lutowej). Fakt uchylenia określonego orzeczenia przed drugą z tych dat powoduje unicestwienie ich bytu prawnego, a w konsekwencji uniemożliwia uzyskanie przez obciążające to orzeczenie wady prawne charakteru przyczyny nieważności (zob. K. Sychta, Charakter prawny postępowania rehabilitacyjnego określonego ustawą z dnia 23.02.1991 r., Ruch prawniczy, ekonomiczny i socjologiczny, Rok LXIII, 2001, z. 4). W myśl art. 8 ust. 1 ustawy lutowej, odszkodowanie za poniesioną szkodę i zadośćuczynienie za doznaną krzywdę przysługuje od Skarbu Państwa osobom, wobec których stwierdzono nieważność orzeczenia. Jest to (co do zasady) niezbędna przesłanka warunkująca dochodzenie

roszczeń
odszkodowawczych,
dlatego - jak już
wskazano powyżej
- w pierwszej
kolejności
wymagane jest
przeprowadzenie
postępowania
prejudycjalnego, w
którym nastąpi
stwierdzenie
nieważności
orzeczenia, według
zasad określonych
w art. 1-7 ustawy
lutowej (vide: P.
Cioch,
Odpowiedzialność
Skarbu Państwa z
tytułu niesłusznego
skazania, Oficyna
2007, LEX).
Brzmienie art. 8 ust.
1 ustawy lutowej nie
pozostawia zatem
żadnych wątpliwości
co do tego,
że pod kątem
istnienia podstawy
odszkodowania i
zadośćuczynienia,
miarodajne jest
wyłącznie
poniesienie szkody
i doznanie krzywdy
przez osobę
represjonowaną,
będących wynikiem
wydania wobec niej
orzeczenia, które na
podstawie i w trybie
omawianej ustawy,
zostało uznane za
nieważne.
Uprawnienia
przewidziane w
ustawie lutowej
mają zastosowanie
jedynie w sytuacji,

gdy do rehabilitacji doszło w wyniku stwierdzenia - na podstawie art. 1 ust. 1 tej ustawy - nieważności orzeczenia, a poniesiona szkoda i doznana krzywda (stanowiące podstawę dochodzenia stosownych kwot tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia), wynikają z wydania orzeczenia, które zostało uznane za nieważne z mocy art. 1 ust. 1, 2 powołanej ustawy (zob. postanowienia SN: z 09.09.2020 r., III KO 50/20, LEX nr 3149325; z 10.01.2013 r., IV KK 292/12, LEX nr 1277775). W orzecznictwie wielokrotnie przy tym podkreślano, że stwierdzenie nieważności orzeczeń sądowych, wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, nie może być traktowane w sposób niejako mechaniczny. Skoro w myśl art. 2 ustawy lutowej, „stwierdzenie nieważności orzeczenia uznaje

się za równoznaczne z uniewinnieniem”, to stanowisko sądu w tym zakresie powinno zostać bezwarunkowo i szczegółowo uzasadnione, z zastosowaniem reguł, o których mowa w art. 424 § 1 k.p.k. i wykazaniem istnienia kryteriów do zastosowania przepisów tej szczególnej ustawy, jaką jest ustawa lutowa (por. postanowienie SN z 04.04.1994 r., II KRN 51/94, OSNKW 1994, z. 5-6, poz. 40). Istotne jest przy tym, że stwierdzenie nieważności orzeczenia w trybie ustawy lutowej może nastąpić tylko wówczas, gdy zostały spełnione wszystkie wymienione w tej ustawie przesłanki, których w żadnej mierze nie wolno domniemywać. W przypadku jakichkolwiek wątpliwości, sąd zobowiązany jest do przeprowadzenia dodatkowego postępowania dowodowego, potwierdzającego lub wykluczającego istnienie przesłanek określonych w art. 1 ust. 1 i 2 ustawy lutowej (zob. postanowienie SN

z 11.07.2003 r.,
WZ 21/03, OSNwSK
2003/1/1553).

Nadto, podejmując
decyzję o
wyeliminowaniu z
obrotu prawnego
represjonującego
orzeczenia, sąd
orzekający ma
obowiązek ustalenia
istnienia konkretnej
przyczyny
nieważności.

Zgodnie bowiem
z zasadą prawdy
materialnej,
rozstrzygnięcie sądu
powinno być oparte
na ustaleniach
faktycznych,
zgodnych z
obiektywną
rzeczywistością. W
pierwszej kolejności
należy zatem ustalić,
czy określona osoba
istotnie popełniła
czyn, którego
dotyczy
kwestionowane
orzeczenie.

Pozytywne
rozstrzygnięcie tej
kwestii rodzi z
kolei konieczność
zbadania związku
pomiędzy tym
czynem, a
działalnością na
rzecz uzyskania
przez Polskę
suwerenności
politycznej, bądź też
ustalenia, iż stanowi
on opór przeciwko
kolektywizacji wsi
lub obowiązkowym
dostawom albo
popełniono go celem

uniknięcia represji
za tego rodzaju
działalność.

Dodatkowo, do
uznania orzeczenia
za nieważne
konieczne jest
udowodnienie

związku
zachodzącego

między takim
orzeczeniem, a
działalnością osoby
represjonowanej na
rzecz niepodległego

bytu Państwa
Polskiego, a w

konsekwencji sąd
nie może oprzeć tego
rodzaju decyzji tylko

na domniemaniu
istnienia takiego

związku. Do takiego
wniosku prowadzi

ściśła wykładnia art.
1 ust. 1 tej ustawy,

w którym jest mowa
o uznawaniu za

nieważne orzeczeń
wydanych z powodu

działalności na rzecz
niepodległości kraju,

a więc wtedy,
gdy fakt ten

zostanie przez sąd
stwierdzony, nie zaś

tylko
„uprawdopodobniony”.

Charakter i
przeznaczenie

ustawy lutowej nie
uzasadniają, ani

nawet nie
uprawniają do

posługiwania się
wykładnią

rozszerzającą,
ponieważ

przewidziany w
niej szczególny tryb

postępowania
dotyczy uznania za
nieważne orzeczeń
skierowanych tylko
przeciwko osobom
faktycznie
działającym na rzecz
niepodległości kraju
i nie powinien
odnosić się do ich
niesłusznej
nobiletacji (vide:
uchwała SN z
20.11.1991 r., I
KZP 32/91, OSNKW
1992/3-4/24;
postanowienia SN:
z 28.07.1995 r.,
WZ 143/95, Prok.
i Pr.1995, nr
11-12, poz. 18; z
21.02.2002 r., III
KKN 291/99, LEX
nr 51815; wyrok
SN z 02.06.2011 r.,
WA 15/11, OSNwSK
2011/1/1066; z
08.11.2017 r., III
KK 110/17, LEX nr
2407817).

Działalność na rzecz
niepodległego bytu
Państwa Polskiego
stanowią przy tym
jedynie świadome i
celowo
podejmowane
działania,
zmierzające do
odzyskania przez
Polskę
suwerenności,
niezawisłości,
samostanowienia.

Nie jest więc tak,
że każdy przejaw
nieposłuszeństwa,
czy nawet oporu
wobec ówczesnej
władzy lub wyrażona

wobec niej krytyka, jest wystarczającą przesłanką do zakwalifikowania takich zachowań jako stanowiących działalność niepodległościową (zob. postanowienia SN: z 11.03.2021 r., II KK 63/21, LEX nr 3245190; z 13.12.2021 r., I KA 8/21, LEX nr 3327053; z 03.07.1992 r., II KRN 90/92, OSNKW 1992/9-10/74). Nie każda też „działalność polityczna” lub „opozycyjna” może być uznana za działalność, o której mowa w art. 1 ust. 1 ustawy lutowej. W doktrynie podkreśla się również, że pojęcie „działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego” nie może być interpretowane w sposób rozszerzający, bo orzekanie o nieważności orzeczeń - wobec bezpowrotnego zniszczenia wielu akt z przeszłości - byłoby zbyt dowolne, a intencją ustawodawcy było uhonorowanie jedynie tych osób, których poświęcenie i ofiary na

rzecz niepodległego państwa polskiego były bezsporne. Czynnikiem decydującym są zatem nie kryteria personalne, ale merytoryczne, nie poglądy polityczne, ale działalność niepodległościowa (por. P. Cioch, Odpowiedzialność Skarbu Państwa z tytułu niesłusznego skazania, Oficyna 2007, LEX).

Sąd orzeka na posiedzeniu na podstawie akt organu, który wydał orzeczenie, a w miarę potrzeby przeprowadza dalsze postępowanie dowodowe (art. 3 ust. 2 ustawy). Co istotne, rozpoznając wniosek o stwierdzenie nieważności, sąd nie jest uprawniony do zajmowania się uchybieniami materialnoprawnymi lub procesowymi orzeczenia, gdyż jego zadaniem jest jedynie ustalenie, czy osoba, której wniosek dotyczy, prowadziła działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego i była z tej przyczyny represjonowana albo czy była represjonowana z

powodu oporu
przeciw
kolektywizacji albo
obowiązkowym
dostawom, a nie
kontrolowanie
prawidłowości
wydanego orzeczenia. W tym
zakresie sąd nie
tylko może, ale
i powinien, jeżeli
zachodzi taka
potrzeba,
przeprowadzić
stosowne
postępowanie
dowodowe (zob.
postanowienie SN
z 10.12.1991 r., I
KZP 34/91, OSNKW
1992, z. 3-4, poz.
25; T. Grzegorzczak,
J. Tylman, Polskie
postępowanie karne,
W-wa 2014, s. 981).
Sąd powinien zatem
ustalić zarówno,
czy fakt popełnienia
czynu zarzucanego
lub przypisanego
danej osobie miał
miejsce, jak i
czy istnieje związek
pomiędzy wydanym
orzeczeniem a
działalnością
niepodległościową
tej osoby lub
inną jej działalnością
(przeciw dostawom
obowiązkowym lub
kolektywizacji)
uzasadniającą
unieważnienie (zob.
postanowienie SN
z 20.11.1991 r., I
KZP 32/91, OSNKW
1992, z. 3-4, poz.
24). Wcześniejsze

rozstrzygnięcia w tym przedmiocie zapadłe wobec współoskarżonych, ze względu na indywidualizację przesłanek nieważności orzeczenia, nie mogą same przez się wpływać automatycznie na merytoryczne stanowisko sądu wobec innego oskarżonego (zob. postanowienie SN z 17.12.1993 r., WZ 219/93, OSNKW 1993, z. 3-4, poz. 24). W wyniku przeprowadzonego postępowania sąd postanowieniem stwierdza nieważność orzeczenia lub też odmawia stwierdzenia nieważności lub pozostawia wniosek bez rozpoznania, a na postanowienie to służy zażalenie osobom uprawnionym do wnioskowania o stwierdzenie nieważności (art. 3 ust. 2 oraz art. 7 ust. 2 ustawy lutowej). Sąd stwierdza nieważność orzeczenia, jeżeli ustalono zaistnienie przesłanek określonych w art. 1 i 14 ww. ustawy, a stwierdzenie

nieważności uznaje się za równoznaczne z uniewinnieniem oskarżonego (art. 2 ust. 1 zd. II ustawy). W judykaturze podnosi się w związku z tym, że postanowienie to wymaga uzasadnienia w taki sam sposób od strony jego treści, jak wyrok uniewinniający (zob. postanowienie SN z 04.05.1995 r., II KRN 51/94, OSNKW 1994, z. 5-6, poz. 40). Wskazuje się też, że przedmiotem postępowania o unieważnienie orzeczenia na podstawie przepisów ustawy lutowej, mogą być także orzeczenia ówczesnych kolegiów karno-administracyjnych (zob. wyrok SN z 24.05.1994 r., I KZP 10/94, OSNKW 1994, z. 5-6, poz. 31). Z kolei po uprawomocnieniu się postanowienia stwierdzającego nieważność orzeczenia, w trybie ustawy lutowej, niedopuszczalne są wszelkie działania procesowe zmierzające do uniewinnienia skazanego lub umorzenia postępowania,

nawet gdyby były merytorycznie uzasadnione, gdyż nie ma już orzeczenia, które można by było poddać kontroli procesowej w drodze kodeksowych nadzwyczajnych środków zaskarżenia (zob. postanowienie SN z 29.03.1994 r., WO 37/94, OSNKW 1994, z. 7-9, poz. 51).

Jak już to wyżej zaznaczono, unieważnienie orzeczenia jest zatem nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, który prowadzi do unicestwienia bytu prawnego orzeczenia, które uznano za przejaw represji wobec skazanego za jego działalność polityczną i to ze skutkiem prawnym równoznacznym z uniewinnieniem.

Wskazać również należy (co jest istotne dla dalszych rozważań), że postępowanie zakończone takim postanowieniem może być wznowione z powodów określonych w art. 540 k.p.k., może być też od niego wniesiona kasacja

przez podmioty
wskazane w art.
521 k.p.k. (zob.
postanowienie SN
z 10.12.1991 r., I
KZP 34/91, OSNKW
1992, z. 3-4, poz.
25; T. Grzegorzcyk,
J. Tylman, Polskie
postępowanie karne,
W-wa 2014, s. 981).

Fakt, że
postępowanie
rehabilitacyjne (o
unieważnienie)
służy
wyeliminowaniu
orzeczeń, które w
przeszłości uzyskały
cechę
prawomocności i
są merytorycznie
nieprawidłowe
powoduje, iż
wniosek
uprawnionych do
jego uruchomienia
podmiotów, należy
traktować jako
skargę etapową,
warunkującą
przejsie do
kolejnego etapu
procesu, w ramach
którego wydano
represjonujące
orzeczenie.
Podstawę
zasądzenia
odszkodowania i
zadośćuczynienia -
w myśl przepisów
ustawy lutowej -
stanowi fakt
represjonowania za
działalność
niepodległościową
lub z powodu
takiej działalności,

przy czym fakt ten powinien być ustalony w postępowaniu toczącym się w oparciu o przepisy tej ustawy, przed ewentualnym wystąpieniem o odszkodowanie i zadośćuczynienie (por. postanowienia SN: z 28.01.2010 r., IV KO 169/09, OSNwSK 2010/1/195; z 17.06.2009 r., IV KK 18/09, LEX nr 608278; uchwała SN z 29.03.2006 r. I KZP 1/06, OSNKW 2006/5/42; wyrok SN z 03.03.1999 r., V KKN 526/98, OSN Pr i Pr 1999, z. 7-8, poz. 21). Rzecz jednak w tym, że sąd orzekający w sprawie o odszkodowanie i zadośćuczynienie nie dokonuje żadnych nowych ustaleń faktycznych w zakresie przyczyn represji, gdyż jest w tym zakresie związany postanowieniem sądu dokonującego oceny niesłuszności orzeczenia historycznego (zob. postanowienie SN z 28.01.2010 r., IV KO 169/09, OSNwSK 2010/1/195). Co więcej już uprzednio w judykaturze wskazywano, że

wątpliwości, co do
zasadności
prawomocnego
orzeczenia o uznaniu
za nieważne
określonego
orzeczenia nie
uzasadniają
oddalenia, na
podstawie art. 5
k.c., wniosku o
odszkodowanie i
zadośćuczynienie
przewidziane w art.
8 ust. 1 ustawy
lutowej. Przepis
ten (art. 5
k.c.) nie uprawnia
sądu orzekającego w
przedmiocie
odszkodowania do
podważenia
zasadności
prawomocnego
orzeczenia o
stwierdzeniu
nieważności
określonego
orzeczenia (zob.
postanowienie SN
z 23.03.1995 r.,
II KRN 26/95,
OSNKW 1995, z.
9-10, poz. 71).

Przenosząc
powyższe uwagi na
grunt
przedmiotowej
sprawy, wskazać
należy, iż
prawomocnym
postanowieniem
Sądu Okręgowego z
dnia 9 października
2019 r., sygn. akt:
III Ko 508/19,
„stwierdzono
nieważność
orzeczenia byłego

Kolegium do spraw
Wykroczeń przy
Prezydencie Miasta
Szczecina z dnia
22 sierpnia 1987
r., sygn. 8422/87,
wymierzającego A.
K. (2) karę grzywny
w wysokości 50.000
złotych oraz
przepadek rzeczy,
stanowiących
przedmiot
wykroczenia”, co
jest równoznaczne
w skutkach z jego
uniewinnieniem. Z
kolei w uzasadnieniu
przedmiotowego
postanowienia
wskazano express
verbis, że działania
podejmowane przez
A. K. (2), za które go
skazano, stanowiły
„działalność na rzecz
niepodległego bytu
Państwa Polskiego”
w rozumieniu art.
1 ust. 1 ustawy
lutowej.

Przypomnieć w
tym miejscu należy,
że Sąd Okręgowy
w ww. orzeczeniu
o unieważnieniu
ustalił, iż
represjonowany był
członkiem
„Solidarności” i
podejmował
działania mające
na celu walkę z
ówczesnym
ustrojem państwa
komunistycznego,
przez co pozostawał
w stałym
zainteresowaniu
Służby

Bezpieczeństwa.
Ponadto, przejawem działalności niepodległościowej była również przynależność A. K. (2) do związku o nazwie „Polska Liga Praw Człowieka”, którego celem było zapewnienie w PRL przestrzegania podstawowych praw człowieka, łamanych przez ówczesne władze, m.in. w stosunku do opozycjonistów (s. 3 postanowienia SO). Zauważyć należy, iż przedmiotowe postanowienie, stwierdzające nieważność orzeczenia byłego Kolegium do spraw Wykroczeń przy Prezydencie Miasta Szczecina z dnia 22 sierpnia 1987 r., sygn. 8422/87, jest prawomocne i w dalszym ciągu funkcjonuje w obrocie prawnym. Nie zostały również uruchomione żadne nadzwyczajne środki zaskarżenia, których celem jest przecież eliminacja z obiegu prawnego prawomocnych orzeczeń dotkniętych najpoważniejszymi uchybieniami. Zatem postępowanie w przedmiocie stwierdzenia

nieważności
orzeczenia nie
zostało wznowione
w związku z
późniejszym
ujawnieniem
nowych faktów, czy
dowodów, które
akcentował w toku
przedmiotowego
postępowania
prokurator, a w ślad
za tym i Sąd I
instancji. Nadto, od
ww. prawomocnego
orzeczenia nie
została również
wniesiona kasacja
nadzwyczajna przez
uprawniony
podmiot (art. 521 §
1 k.p.k.). Jak już
to wyżej zaznaczono,
w myśl art.
2 ustawy lutowej,
„stwierdzenie
nieważności
orzeczenia uznaje
się za równoznaczne
z uniewinnieniem”.
Wyrok
uniewinniający nie
ma wprawdzie
charakteru
konstytutywnego,
skoro potwierdza
jedynie
domniemanie
niewinności
(związanie sądu
karnego
prawomocnym
rozstrzygnięciem
innego sądu karnego
może wynikać z
przepisu art. 8
§ 2 k.p.k., jeżeli
rozstrzygnięcie
zawarte w wyroku
ma charakter

konstytutywny),
jednakże również
prawomocny wyrok
uniewinniający
tworzy nową
sytuację dla osoby,
której dotyczy.

Wbrew odmiennym
twierdzeniom Sądu
I instancji (s. 7
uzasadnienia
wyroku SO),
podstawy do
skutecznego
zakwestionowania
prawomocnego
postanowienia o
unieważnieniu
orzeczenia, nie może
jednak w żadnym
razie stanowić samo
oświadczenie woli
złożone (w toku
rozprawy głównej
w postępowaniu
o odszkodowanie
i zadośćuczynienie)
przez prokuratora.
Zresztą tego typu
pogląd,
zaprezentowany
dodatkowo w
wystąpieniu na
rozprawie
odwoławczej, że
prokurator mógłby,
jednym
oświadczeniem woli,
złożonym na
rozprawie,
skutecznie
zakwestionować
każdy prawomocne
orzeczenie (wyrok,
postanowienie),
jaki zapadło w
innej sprawie i to
nawet bez złożenia
jakiegokolwiek

nadzwyczajnego środka zaskarżenia (kasacja, wniosek o wznowienie) jest niewątpliwie „interesujący” i mógłby nawet zyskać akceptację sądu ad quem, pod jednym wszelako warunkiem, że bylibyśmy w innej rzeczywistości jurydycznej, a Polska przestała być demokratycznym państwem prawnym. Rzecz zatem w tym, że Sąd I instancji, orzekający w sprawie roszczeń odszkodowawczych, nie był uprawniony do czynienia żadnych nowych ustaleń faktycznych, w kwestii nieważności orzeczenia skazującego, albowiem był związany uprzednimi ustaleniami sądu dokonującego oceny niesłuszności orzeczenia historycznego, zawartymi w postanowieniu Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 9 października 2019 r., sygn. III Ko 508/19. W przekonaniu Sądu Apelacyjnego, nie do pogodzenia ze sformułowaną w art. 2 Konstytucji RP

zasadą demokratycznego państwa prawnego, urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, jest sytuacja, w której w obrocie prawnym funkcjonowałyby jednocześnie dwa sprzeczne ze sobą prawomocne orzeczenia, mianowicie: jedno - stwierdzające nieważność orzeczenia wydanego wobec osoby represjonowanej za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, prowadzącej działalność niepodległościową (równoznaczne w skutkach z uniewinnieniem) oraz drugie - oddalające (w całości) roszczenia wnioskodawców o odszkodowanie i zadośćuczynienie oraz stwierdzające brak unieważnienia takiego orzeczenia i nie potwierdzające de facto prowadzenia działalności niepodległościowej. Taką sytuację należy uznać za wprost niedopuszczalną, albowiem prawomocne rozstrzygnięcie

zapadłe w innej sprawie, dotyczące zdarzenia, które jest przedmiotem osądu także w toczącym się postępowaniu, musi być rozważone na płaszczyźnie oceny całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy (vide wyroki SN: z 08.01.2002 r., IV KKN 666/97, LEX nr 53004; z 09.04.2008 r., IV KK 504/07, LEX nr 395229; postanowienie SN z 01.09.2010 r., IV KK 78/10, OSNwSK 2010/1/1653; Z. Gostyński, S. Zabłocki: Kodeks postępowania karnego. Komentarz, t. I, Warszawa 2003, s. 242). Ponadto przypomnieć należy, iż samodzielność jurysdykcyjna sądu karnego (art. 8 k.p.k.) dotyczy ustaleń odnoszących się do osób, co do których proces jeszcze się toczy lub może się toczyć. W jej ramach nie można rozstrzygać o przypisaniu odpowiedzialności karnej za czyn zabroniony osobie, w odniesieniu do której - we wcześniejszej fazie tego samego procesu

- zapadło już prawomocne orzeczenie uniewinniające (zob. wyrok SN z 26.11.2013 r., III KK 245/13, LEX nr 1402634).

Powyższy pogląd niewątpliwie ma zastosowanie również na gruncie ustawy lutowej, albowiem wprowadzie wnioskodawca dochodzący uznania orzeczenia za nieważne nie jest oskarżonym, jednakże nie ulega wątpliwości, że w postępowaniu rehabilitacyjnym korzysta on z uprawnień oskarżonego, z uwagi na charakter badanej kwestii, która dotyczy przecież jego odpowiedzialności karnej. Za taką wykładnią przemawia także treść art. 2 ust. 1 in fine ustawy lutowej, według którego „stwierdzenie nieważności orzeczenia uznaje się za równoznaczne z uniewinnieniem” (por. postanowienie SN z 06.03.1997 r., IV KKN 78/96, Prok. i Pr.1998/5/15). Nie ulega też wątpliwości, że - co

do zasady - brak spójności pomiędzy rozstrzygnięciami dotyczącymi tego samego „oskarżonego” (tego samego czynu), może podważać autorytet wymiaru sprawiedliwości.

W realiach przedmiotowej sprawy stwierdzić należy, że kwestia stwierdzenia nieważności orzeczenia byłego Kolegium do spraw Wykroczeń przy Prezydencie Miasta Szczecina z dnia 22 sierpnia 1987 r., sygn. 8422/87, wymierzającego A. K. (2) karę grzywny została prawomocnie rozstrzygnięta postanowieniem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 09.10.2019 r. (sygn. III Ko 508/19). W tymże prawomocnym orzeczeniu zawarto również ustalenie, że „(...) działalność za jaką skazano A. K. (2) stanowiła przejaw działalności niepodległego bytu Państwa Polskiego w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec

osób
represjonowanych
za działalność na
rzecz niepodległego
bytu Państwa
Polskiego.
Równocześnie, w
ocenie ww. Sądu, nie
ziściły się przesłanki
negatywne
stwierdzenia
nieważności
wskazanego
orzeczenia, które
są ukonstytuowane
w art. 1 ust.
3 cyt. ustawy.
Zachowanie A. K.
(2) nie mogły zostać
bowiem uznane za
rażąco
niewspółmierne do
zamierzonego
skutku”. Nadto, „(...)”
z uwagi na zasługi A.
(A. K. (2) – SA) dla
niepodległego bytu
Państwa Polskiego
oraz położenie
podwalin pod
przestrzeganie praw
człowieka w Polsce
w okresie PRL, Sąd
uznał za zasadny
wniosek o podanie
treści niniejszego
postanowienia do
wiadomości
publicznej poprzez
zamieszczenie
stosownego
oświadczenia na
łamach dziennika
prasowego o
charakterze
ogólnopolskim. W
ocenie Sądu
„poinformowanie o
treści niniejszego
postanowienia

znacznej części
mieszkańców Polski
w odpowiedni
sposób uhonoruje
działalność A. K. (2)
oraz
zaprezentowaną
przez niego odwagę
cywilną (zasadnienie
postanowienia III
Ko 508/19).

Rzecz zatem w tym,
że skoro - jak to już
wyżej zaznaczono -
z art. 2 ust. 1 in
fine ustawy lutowej
jasno wynika, że
stwierdzenie
nieważności
orzeczenia uznaje się
za równoznaczne z
uniewinnieniem, a
kwestia stwierdzenia
nieważności
postępowania,
tudzież ustalenia,
że A. K. (2)
skazano właśnie za
działalność
prowadzoną na rzecz
niepodległego bytu
Państwa Polskiego
w rozumieniu art.
1 ustawy lutowej
- została już
prawomocnie
rozstrzygnięta, to
nie „odżywa” ona
na nowo (w
zakresie badania
odpowiednich
przesłanek
nieważności) w
innym (dalszym)
postępowaniu -
o odszkodowanie
i zadośćuczynienie,
tylko dlatego, że
określone

wątpliwości w tym
względzie (w
zakresie wcześniej
toczącego się
postępowania
prejudycjalnego (o
stwierdzenie
nieważności
orzeczenia
kolegium) zgłosiła
strona (prokurator
- i to w
drodze oświadczenia
złożonego do
protokołu
rozprawy).
Tymczasem w
niniejszym
postępowaniu o
roszczenia za
doznaną przez A. K.
(2) krzywdę, Sąd I
instancji de facto
zakwestionował
podstawowe tezy i
ustalenia faktyczne,
wynikające z
wcześniejszego
prawomocnego
postanowienia SO
w Szczecinie z
dnia 09.10.2019 r.,
sygn. akt III
Ko 508/19, skoro
stwierdził, że nie
wykazano aby doszło
do „uprzedniego
uzyskania
prawomocnego
postanowienia sądu,
stwierdzającego
nieważność
orzeczenia a
ponadto istniał
związek
przyczynowy
pomiędzy wydaniem
lub wykonaniem
takiego orzeczenia a
powstała po stronie

uprawnionego
krzywdą lub
szkodą”, albowiem
orzeczenie które
zostało uznane za
nieważne miało
zostać już wcześniej
uchylone, a nadto
dotyczyło innej
osoby - J. K., zaś
szkoda i krzywda,
których naprawienia
dochodzą
wnioskodawcy - w
ocenie Sądu I
instancji - ma
wynikać z wydania
i wykonania innego
orzeczenia Kolegium
ds. wykroczeń przy
Prezydencie Miasta
Szczecina z dnia 3
listopada 1987 r.
(zob. uzasadnienie
wyroku SO k.
7-8). Wprawdzie Sąd
I instancji nie
odwołał się do
poglądów doktryny
i judykatury, tym
niemniej od dawna
oczywiste jest, że
orzeczenie o
stwierdzeniu
nieważności
skazania na
podstawie
przepisów ustawy
lutowej odnosić
należy do stanu
wynikającego z
orzeczenia
ostatecznie
(prawomocnie)
rozstrzygającego
sprawę, a nie
do wyroku, który
utracił moc prawną
w wyniku wyroku
zapadłego w

instancji odwoławczej, czy orzeczenia w trybie środków nadzwyczajnych itp. Skoro bowiem orzeczenie tanto nie obowiązuje, to nie można go unieważnić, bo nie ma przedmiotu (substratu) nadającego się do stwierdzenia nieważności. Ustawa lutowa (ustawa rehabilitacyjna) nie stwierdziła, że orzeczenia skazujące są nieważne od samego początku (ex tunc) jedynie uznała je za nieważne, zatem stwierdziła ich nieważność z datą wejścia w życie jej przepisów. Nie można zatem stwierdzić nieważności orzeczenia, które zostało dawniej uchylone w odpowiednim trybie prawnym. Nie ma bowiem przedmiotu wniosku o nieważność (zob. postanowienia SA w Krakowie: z 30.01.1997 r., II AKo 120/96, LEX nr 29698; z 24.03.1993 r., II AKz 281/92, KZS 1993, z.3, poz. 35 z 2; z 5.05.1994 r., II AKz 68/94, LEX nr 28135).

Poszukując drogi wyjścia z impasu, należy mieć na uwadze, że skoro zasadniczym dążeniem w procesie karnym jest dotarcie do prawdy materialnej, to sędzia nie może być w sposób nieuzasadniony skrepowany w ocenie okoliczności faktycznych jak i prawnych, a samodzielność jurysdykcyjna służy też zapewnieniu najlepszych warunków do prawidłowego orzekania, tak aby sędzia orzekający w sprawie czynił to z pełnym przekonaniem i w poczuciu odpowiedzialności za swoje decyzje. Zbyt daleko posunięte związanie może spowodować, iż sędzia utraci de facto możliwość merytorycznego rozstrzygnięcia w sprawie, a jego rola sprowadzać się będzie do uwzględniania wyników wcześniej zapadłych prawomocnych orzeczeń. W literaturze nie brakuje wskazań, że sama prawomocność nie

może być uznana za źródło związania sądu karnego orzekającego w innej sprawie (zwłaszcza wyroku uniewinniającego), zaś przyjęcie tezy o związaniu (sądu prawomocnością orzeczenia) w razie gdy prawomocne orzeczenie będzie błędne, to automatycznie skutkiem tego będzie powielenie błędu i wydanie kolejnego nieprawidłowego orzeczenia. W tej perspektywie w literaturze wskazuje się, że w sytuacji, gdy zachodziłaby podstawa np. do wznowienia postępowania, za celowe należało by w tej sytuacji uznać wstrzymanie się z wydaniem wyroku w drugim postępowaniu do czasu wznowienia pierwszego postępowania, gdyż uchylenie pierwszego wyroku ponownie otworzyłoby możliwość w pełni samodzielnego rozstrzygnięcia (zob. S. Steinborn, Prawomocność części orzeczenia w procesie karnym, W-wa 2011, s. 181-183).

W świetle powyższego, w realiach przedmiotowej sprawy Sąd I instancji postąpił z pewnością w sposób nieprawidłowy, co trafnie dostrzegł autor apelacji. Skoro w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku wskazuje się również, że szkoda i krzywda, których naprawienia dochodzą wnioskodawcy zostały wyrządzone A. K. (2), zaś Sąd I instancji nakreśla kwestię w ten sposób, że rozbieżności dotyczą zasadniczo niewłaściwej daty orzeczenia (byłego Kolegium), to już prima facie zauważalna jest kwestia braku zastanowienia się nad możliwością odroczenia rozprawy (o odszkodowanie i zadośćuczynienie) celem np. zwrócenia się o rozważenie, przez sąd orzekający uprzednio o unieważnieniu, choćby możliwości (ewentualnego) skorzystania z instytucji przewidzianej w art.105 k.p.k. (uzasadnienie

postanowienia [in fine] SN III KZ 44/11). Nie sposób też pominąć, że podstawę do zasądzenia odszkodowania i zadośćuczynienia w myśl przepisów ustawy lutowej stanowi fakt represjonowania za działalność niepodległościową lub z powodu takiej działalności, a okoliczność ta powinna być ustalona w postępowaniu toczącym się w oparciu o przepisy tej ustawy przed ewentualnym wystąpieniem o odszkodowanie i zadośćuczynienie. Jeśli jednak, w realiach badanej sprawy, Sąd I instancji doszedł już do przekonania, że postępowanie o odszkodowanie i zadośćuczynienie nie może się dalej toczyć, gdyż w postępowaniu o unieważnienie doszło (nie na skutek niezamierzonej omyłki, tylko celowego działania) do stwierdzenia przez Sąd Okręgowy w Szczecinie nieważności orzeczenia kolegium, które nie istniało (zostało

wcześniej uchylone przez instancję odwoławczą), zamiast orzeczenia, w którym rzeczywiście doszło do ukarania osoby represjonowanej, to i tak nie był w ogóle uprawniony do kategorycznego oddalenia roszczeń wnioskodawców, tylko winien wstrzymać się z wydaniem wyroku do czasu np. wznowienia postępowania przez uprawniony podmiot ([także i wnioskodawców] - ujawnienie nowych faktów lub dowodów), względnie zainicjować odpowiednie postępowanie kasacyjne, przy czym kierunek nadzwyczajnego środka zaskarżenia winien być jednoznacznie wskazany - na korzyść osoby represjonowanej (zob. postanowienia SN: z 18.03.2014 r., IV KK 421/13, LEX nr 1448396; z 28.01.2010 r., IV KO 169/09, OSNwSK 2010/1/195; uchwała SN (7) z 16.09.1992 r., I KZP 22/92, OSNKW 1992, z. 11-12, poz. 77; postanowienie

SA w Gdańsku z
28.12.2016 r., II
AKo 271/16, KSAG
2017/1/191-212).

Tymczasem rażące
uchybiecie w postaci
nieuprawnionego
podważenia
zasadności
prawomocnego
postanowienia o
stwierdzeniu
nieważności
orzeczenia, w
realiach niniejszej
sprawy,
niewątpliwie mogło
mieć i miało
istotny wpływ na
treść zaskarżonego
wyroku, skoro -
jak trafnie podnosi
to autor apelacji -
niezasadne
orzeczono w nim o
oddaleniu wniosku
A. K. (1), K. K. (1) i M.
K.o odszkodowanie i
zadośćuczynienie.

Z powyżej
wskazanych
powodów
zaskarżony apelacją
wyrok podlegał
uchyleniu – w
celu ponownego
rozpoznania sprawy,
uwzględniającego
postulat
przeprowadzenia
rzetelnego procesu
sądowego. Podstawą
wydania orzeczenia
kasatoryjnego był
przepis art. 437
§ 2 k.p.k. i
stwierdzona przez
Sąd Apelacyjny
konieczność

przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego w całości. W tym zakresie wskazać należy, że konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości w rozumieniu art. 437 § 2 zd. II in fine k.p.k. zachodzi m.in. wówczas, gdy dojdzie do takiego naruszenia przepisów prawa procesowego, które skutkuje, w realiach sprawy, nierzetelnością prowadzonego postępowania sądowego, uzasadniającą potrzebę powtórzenia (przeprowadzenia na nowo) wszystkich czynności procesowych składających się na przewód sądowy w sądzie pierwszej instancji (zob. postanowienia SN: z 10.07.2019 r., IV KS 21/19, LEX nr 2692792; z 12.08.2019 r., IV KS 29/19, LEX nr 3364006; z 16.01.2020 r., V KS 48/19, LEX nr 3220868). Doprecyzowując ten pogląd w odniesieniu do postępowania dowodowego, Sąd Najwyższy - w uchwale składu 7

sędziów - wyjaśnił,
że konieczność
ponownego
przeprowadzenia
wszystkich
dowodów wystąpi co
do zasady wówczas,
gdy wszystkie
dowody były
nieprawidłowo
przeprowadzone, jak
też, gdy w sprawie
w ogóle żaden
dowód nie został
przeprowadzony
przez sąd pierwszej
instancji. Słusznie
jednak dostrzega
się, że konieczności
ponownego
przeprowadzenia w
postępowaniu przed
sądem pierwszej
instancji wszystkich
dowodów nie można
zawęzić do jedynie
tych dwóch
wypadków. Owa
konieczność
przeprowadzenia
wszystkich
dowodów na
rozprawie przed
sądem pierwszej
instancji będzie
również zachodziła,
gdy nieprawidłowe
przeprowadzenie
większości dowodów
w Sądzie I
instancji spowoduje
niemożność
poddania ocenie
tych prawidłowo
przeprowadzonych.
Innymi słowy,
postępowanie przed
sądem pierwszej
instancji powinno
też zostać

przeprowadzone ponownie, jeżeli w kontekście wszystkich okoliczności istotnych dla prawidłowego rozstrzygnięcia w kwestii odpowiedzialności karnej, było ono w istocie całkowicie nieprzydatne dla osiągnięcia tego celu (z obiektywnego punktu widzenia nieprowadzące do możliwości poczynienia trafnych ustaleń przez Sąd I instancji).

Reasumując, prawidłowe przeprowadzenie choć jednego dowodu przez sąd pierwszej instancji, zważywszy zawsze na niepowtarzalne okoliczności konkretnej sprawy, nie może uniemożliwić przyjęcia przez sąd odwoławczy, że zachodzi konieczność ponownego przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości przez sąd pierwszej instancji. Jeżeli w ustawie jest mowa o konieczności przeprowadzenia na nowo przewodu przez sąd pierwszej

instancji w całości, to tę niemożność należy oceniać w kontekście całego materiału dowodowego sprawy, nie zaś jego części, nawet znacznej (uchwała (7) SN z 22.05.2019 r., I KZP 3/19, OSNKW 2019/6/31). Ze względu na wydane w niniejszej sprawie orzeczenie kasatoryjne oraz przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Szczecinie do ponownego rozpoznania z określonymi zaleceniami, sąd ad quem uznał, że ustosunkowanie się do dalszych zarzutów ujętych w petitum apelacji pełnomocnika wnioskodawcy byłoby przedwczesne lub bezprzedmiotowe (art. 436 k.p.k.).

W świetle powyższego Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji wyroku.

Autor apelacji, na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k., złożył wniosek o: „uchylenie zaskarżonego

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

<p>wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania”.</p>		
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Stanowisko pełnomocnika wnioskodawców domagającego się w sposób wyraźny i kategoriyczny tylko i wyłącznie: „uchylenia zaskarżonego wyroku w całości” - w przekonaniu Sądu Apelacyjnego - z przyczyn powyżej wskazanych zasługiwało na uwzględnienie i dlatego, konieczne stało się wydanie orzeczenia kasatoryjnego z uwagi na konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości (art. 437 § 2 zd. drugie in fine k.p.k.).</p> <p>Na marginesie zauważyć należy, że kwestia „ubocznego” postulatu (kosztów zastępstwa procesowego) została omówiona w</p>		

dalszej niniejszego uzasadnienia.		
4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU		
4.1.		
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności		
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO		
1.7. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji		
5.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy		
1.8. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji		
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany	
Zwięźle o powodach zmiany		

1.9. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji				
1.1.7. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia				
5.3.1.1.1.		# art. 439 k.p.k.		
Zwięźle o powodach uchylenia				
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.		
Zwięźle o powodach uchylenia				
Wszystkie zaprezentowane w powyższych rozważaniach sądu ad quem względy, a w tym przede wszystkim nie rozpoznanie istoty sprawy - dochodzonych przez wnioskodawców roszczeń o odszkodowanie i zadośćuczynienie, spowodowały, na mocy art. 437 § 2 zd. drugie in fine k.p.k., uchylenie zaskarżonego wyroku w całości				

z przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, wobec konieczności przeprowadzenia na nowo przewodu w całości. W przekonaniu Sądu Apelacyjnego, skoro przeprowadzony w postępowaniu odwoławczym dodatkowy dowód jasno wykazał, że zakwestionowane przez Sąd I instancji postanowienie SO w Szczecinie z dnia 9 października 2019 r., sygn. akt III Ko 508/19, jest prawomocne i w dalszym ciągu funkcjonuje w obrocie prawnym, to w postępowaniu przed Sądem I instancji niezbędne jest przeprowadzenie na nowo praktycznie całego przewodu sądowego.

Nie byłoby dopuszczalne przeprowadzenia tak szeroko zakreślonego postępowania dowodowego w drugiej instancji, gdyż wyklucza to przepis art. 452 § 2 in fine k.p.k. (vide postanowienie SN z 21 listopada 2017 r., III KS 8/17,

LEX nr 2428758;
K. Janczukowicz:
Przeprowadzenie na
nowo przewodu
w całości jako
przesłanka wyroku
kasatoryjnego, LEX/
el 2019; M. Wąsek-
Wiaderek: Skarga na
wyrok kasatoryjny
sądu odwoławczego
w polskiej
procedurze karnej.
Teoria i praktyka,
2021). Sąd
Najwyższy w
uchwale z
22.05.2019 r. (I KZP
3/19) stwierdził, że
konieczność
przeprowadzenia na
nowo przewodu w
całości, o której
mowa w art. 437 § 2
k.p.k. zd. II in fine
k.p.k., jako powód
uchylenia przez
sąd odwoławczy
zaskarżonego
wyroku i
przekazania sprawy
do ponownego
rozpoznania,
zachodzi wówczas,
gdy sąd orzekający
w pierwszej instancji
naruszył przepisy
prawo procesowego,
co skutkowało, w
realiach sprawy,
nierzetelnością
prowadzonego
postępowania
sądowego,
uzasadniającą
potrzebę
powtórzenia
(przeprowadzenia
na nowo) wszystkich
czynności

procesowych składających się na przewód sądowy w sądzie pierwszej instancji.				
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.		
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia				
5.3.1.4.1.	Reguła ne peius	# art. 454 § 1 k.p.k.		
Zwięźle o powodach uchylenia				
1.1.8. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania				
W toku ponownego rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy (po rozważeniu określonego trybu postępowania w kwestii prawomocnego orzeczenia o unieważnieniu), winien ponownie przeprowadzić postępowanie dowodowe w pełnym zakresie, a także ewentualnie				

dopuszczyć inne dowody, jeśli wyłoni się taka potrzeba, celem rzetelnego rozpoznania wniesionej sprawy, a zatem zbadania zasadności dochodzonych, w oparciu o przepisy ustawy lutowej, roszczeń. Rzeczą Sądu I instancji będzie ukształtowanie swego przekonania na podstawie gruntowej analizy wszystkich przeprowadzonych dowodów (tak osobowych, jak i materiałów archiwalnych), ocenionych swobodnie, z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, a następnie dokonanie rzetelnych ustaleń faktycznych, opartych na całości kształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a nadto, w przypadku takiej konieczności, sporządzenie uzasadnienia swego stanowiska, w sposób wolny od uproszczeń, zgodnie z wymogami art. 424 k.p.k. By temu zadaniu sprostać i

<p>wydać trafne i sprawiedliwe orzeczenie, należy wykorzystać też zarówno zaprezentowane powyżej spostrzeżenia, jak i uwagi zawarte w apelacji pełnomocnika.</p>		
<p>1.10. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku</p>		
<p>Punkt rozstrzygnięcia z wyroku</p>	<p>Przytoczyć okoliczności</p>	
<p>6. Koszty</p>		
<p>Punkt rozstrzygnięcia z wyroku</p>	<p>Przytoczyć okoliczności</p>	
	<p>Sąd Apelacyjny nie orzekał w wydanym wyroku odwoławczym o kosztach procesu, albowiem zgodnie z treścią przepisu art. 626 § 1 k.p.k., obowiązek taki wynika z wydania „orzeczenia kończącego postępowanie”, którym nie jest wyrok sądu ad quem, uchylający zaskarżony wyrok z przekazaniem sprawy do ponownego</p>	

	rozpoznania Sądowi I instancji.	
7. PODPIS		
SSA Jacek Szreder SSA Andrzej Olszewski SSA Stanisław Stankiewicz		

1.11. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	pełnomocnik wnioskodawców		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	całość wyroku sądu I instancji		
0.1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.1.1.3.2. Podniesione zarzuty			

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów		
0.1.1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana